

การประเมินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

The Evaluation of Moral Cultivation Project of Koh Samui School under
Secondary Education Service Area Office Suratthani Chumphon

ไชยภพ หังเชียบ¹, อรรครา ธรรมาธิกุล², วีระยุทธ ชาทะกาญจน์³
Chaiyapob Hongkeab¹, Akkara Thammathikul², Veerayuth Chatakarn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินปฏิกิริยาความพึงพอใจของนักเรียน 2) ประเมินความรู้ของนักเรียน 3) ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน และ 4) ประเมินผลลัพธ์ความพึงพอใจของครูที่เกิดต่อสถานศึกษา มีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 15 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 169 คนโรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละพบว่า 1) ผลการประเมินปฏิกิริยาความพึงพอใจของนักเรียน คะแนนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความรู้ของนักเรียน คะแนนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน คะแนนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลการประเมินผลลัพธ์ความพึงพอใจของครูที่เกิดต่อสถานศึกษาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน คะแนนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินปฏิกิริยา, การประเมินความรู้, การประเมินพฤติกรรม, การประเมินผลลัพธ์

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Email : 6455701002@nstru.ac.th

¹Master of Education Program Educational Administration Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Email : 6455701002@nstru.ac.th

^{2,3}อาจารย์ประจำครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

^{2,3}Master of Education Program Educational Administration Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

Abstract

This research aims 1) to evaluate the students' satisfaction reactions 2) to assess student knowledge 3) to assess student behavior and 4) to evaluate the results of teacher satisfaction with the school. The sample consisted of 15 teachers and 169 students of Mathayom 1 of Koh Samui School under the Secondary Education Service Area Office Surat Thani Chumphon. The instruments used in this study were 5-level estimation scales. The statistics used in data analysis include Mean, Standard Deviation, and percentage values.

The results of this research were determined by analyzing data using Mean, Standard Deviation, and Percentage values and found that 1) the result of the student's satisfaction reaction evaluation has the overall average score at the highest level 2) the result of the student's knowledge evaluation has the overall average score at the highest level 3) the result of the student's behavioral evaluation has the overall average score at the highest level 4) the outcome evaluation of teachers' satisfaction with the school due to changes in student behavior has the overall average score at the highest level.

Keywords: Reaction Evaluation, Knowledge Evaluation, Behavioral Evaluation, Outcome Evaluation

1. บทนำ

จากสภาพสังคมโลกที่มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านของสังคมไทย เกิดภาวะสับสนในวิถีชีวิต ค่านิยมและภูมิคุ้มกันทางสังคมลดลงผู้คนไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรมในการดำรงชีวิต ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนของประเทศให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป ในทางที่ไม่พึงประสงค์ เช่น เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและขาดวินัยในการดำเนินชีวิต เห็นได้ว่าการจัดการศึกษาและการให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญมากโดย จะต้องมีความรู้ ควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรม เพราะความรู้และวิทยาการทั้งปวงไม่ช่วยให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ได้ แต่การพัฒนาด้านที่สำคัญที่สุด คือ การปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ คุณธรรมจริยธรรม เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม เป็นการทำหน้าที่เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติ ดังนี้ “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีเกียรติ อด ออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565: ฉบับที่ 13)

ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ นักเรียนจะต้องได้รับการแนะนำจากผู้ใหญ่ หรืออธิบายถึงปรากฏการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นในสังคม โดยการปลูกฝัง เรื่องคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง เพื่อความน่าอยู่ของสังคมในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ การศึกษาในประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตร ด้านทักษะ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะดังกล่าว เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการพัฒนาประชาชนคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีมั่นคงและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ภายใต้ความเจริญก้าวหน้าของสังคมปัจจุบัน การนำเอาหลักไตรสิกขามาเป็นกรอบของการศึกษา เพื่อต้องการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เมื่อนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐาน

แล้วก็เป็นพลังขับเคลื่อนสังคม และประเทศชาติสู่การพัฒนาที่มั่นคง และยั่งยืน (พระอนุสรณ์ กิตติคุณโน และคณะ, 2562)

จากความสำคัญของปัญหาด้านคุณธรรมดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา นักเรียนให้มีคุณธรรม จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการประเมินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดสมาธิและสติปัญญา รู้เท่าทัน ซึ่งโครงการนี้ได้ดำเนินกิจกรรมหลายด้าน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครอง การประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะครูกับกรรมการสถานศึกษา และสรุปผลการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติการในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยการประยุกต์ใช้ รูปแบบการประเมินประสิทธิผลโครงการอบรม (Training Model) ตามแนวคิดของโดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริก (Donald L. Kirkpatrick) เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานตามโครงการ ข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ปัญหาอุปสรรคของโครงการ และผลของการประเมินโครงการจะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานการศึกษาอื่นในการปรับปรุงการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อประเมินปฏิริยาความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ
- 2.2 เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรมของนักเรียน
- 2.3 เพื่อประเมินพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน
- 2.4 เพื่อประเมินผลลัพธ์ความพึงพอใจของครูที่เกิตต่อสถานศึกษา

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูและนักเรียนโรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยจำแนกดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 299 คนและครู จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 169 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (ค.ศ.1970, อ้างอิงใน ธาณินทร์ ศิลปจารุ, 2549) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และครู จำนวน 15 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับการประเมินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อประเมินปฏิริยาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนจำแนกการประเมินออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของโครงการ จำนวน 4 ข้อ ด้านเนื้อหาสาระในการอบรม จำนวน 3 ข้อและด้านวิทยากร สถานที่ สื่อทัศนูปกรณ์ บรรยากาศในการอบรมและระยะเวลาในการจัดการอบรม จำนวน 4 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนจำแนกการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือ การเพิ่มขึ้นของการเรียนรู้หลังการอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านคุณธรรม จำนวน 6 ข้อ และด้านความคิดเห็นคติ ค่านิยมและทักษะ จำนวน 3 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนจำแนกการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือ การประเมินพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงหลังเข้ารับการอบรม จำนวน 9 ข้อ และการประเมินคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการจำนวน 8 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.2.2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน (ความพึงพอใจของครู) จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการประเมินพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงของนักเรียน จำนวน 9 ข้อ ด้านการประเมินคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จำนวน 8 ข้อ และประโยชน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโรงเรียน จำนวน 4 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.2.3. แบบสอบถามฉบับที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อประเมินภาพรวมตามโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 4 ข้อ

3.3. วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินโครงการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

3.3.2. ทบทวน และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.3.3. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียน

3.3.4. สร้างแบบสอบถาม โดยได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิและจากการศึกษา เอกสารและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3.5. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ใช้ผู้เชี่ยวชาญ) ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาความเหมาะสมของสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง

3.3.6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบกับเกณฑ์ ได้ค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) 0.6 ถึง 1.0 โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบถามนั้นประเมินไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ประเมิน

3.3.7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองใช้ กับครูและนักเรียน โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3.3.8. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.4.1. เก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียน
- 3.4.2. เก็บรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ จากการประเมินตนเองโดยการตอบแบบสอบถามหลังจากการเข้ารับการอบรมตามโครงการ
- 3.4.3. เก็บรวบรวมข้อมูลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน จากการประเมินตนเองโดยการตอบแบบสอบถามหลังจากการเข้ารับการอบรมตามโครงการ
- 3.4.4. เก็บรวบรวมข้อมูลผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา จากการตอบแบบสอบถามความความพึงพอใจของครูกลุ่มตัวอย่าง

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

- 3.5.1. วิเคราะห์หาข้อมูลการประเมินปฏิกิริยา การเรียนรู้ พฤติกรรม และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อนักเรียนและสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน
- 3.5.2. วิเคราะห์หาข้อมูลการประเมินภาพรวมตามโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โดยใช้ค่าร้อยละที่มากที่สุด 3 ลำดับจากการตอบแบบสอบถาม
- 3.5.3. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติแปลผลดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แปลความหมายว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แปลความหมายว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แปลความหมายว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แปลความหมายว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แปลความหมายว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 3.6.1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3.6.2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3.6.3. ค่าร้อยละ (Percentage)

4. สรุปผลการวิจัย

4.1. ผลการประเมินปฏิกิริยาความพึงพอใจของนักเรียนในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ (n=169)

ความพึงพอใจของนักเรียนในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความเหมาะสมของโครงการ	4.49	0.81	มาก
ด้านเนื้อหาสาระในการอบรม	4.50	0.82	มาก
ด้านวิทยากร สถานที่ โสตทัศนูปกรณ์บรรยากาศในการจัดอบรม และระยะเวลาในการจัดการอบรม	4.59	0.71	มากที่สุด
รวม	4.53	0.78	มากที่สุด

4.2. ผลการประเมินความรู้ของนักเรียน ในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรมของนักเรียน (n=169)

ความรู้ของนักเรียน ในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเพิ่มขึ้นของการเรียนรู้หลังการอบรม เกี่ยวกับความรู้ด้านคุณธรรม	4.64	0.64	มากที่สุด
ด้านความคิดทัศนคติ ค่านิยมและทักษะ	4.38	0.78	มาก
รวม	4.53	0.72	มากที่สุด

4.3 ผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของนักเรียน (n=169)

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการประเมินพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของนักเรียนหลังการอบรม	4.84	0.38	มากที่สุด
ด้านการประเมินคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ (ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ)	4.60	0.70	มากที่สุด
รวม	4.72	0.57	มากที่สุด

4.4 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อสถานศึกษาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน (ความพึงพอใจของครู) ในการดำเนินโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลลัพธ์ความพึงพอใจของครูที่เกิดต่อสถานศึกษา (n=15)

ความพึงพอใจของครูต่อผลลัพธ์ที่เกิดต่อสถานศึกษา ในการดำเนิน โครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม โรงเรียนเกาะสมุย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการประเมินพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนหลังการอบรม	4.59	0.49	มากที่สุด
ด้านประโยชน์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโรงเรียน	4.61	0.49	มากที่สุด
รวม	4.61	0.49	มากที่สุด

5. อภิปรายผลการวิจัย

วิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1. ผลการประเมินปฏิริยาความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ผลการประเมินโดยรวมมีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.78) โดยความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ที่มีต่อการดำเนิน โครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม พบว่า นักเรียนผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนิน โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ด้านวิทยากร สถานที่ สื่อทัศนูปกรณ์บรรยากาศในการจัดอบรม และระยะเวลาในการจัดการอบรม เนื่องจากสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมการอบรมตามโครงการ มีความเหมาะสมเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมทำ ให้ได้ใกล้ชิดและได้รู้จักกับผู้อื่นเข้าอบรมคนอื่นๆมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน วิทยากรผู้ให้ความรู้ มีความชำนาญน่าเชื่อถือ ให้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้การอบรมเรื่องคุณธรรมเป็น เรื่องที่ไม่น่าเบื่อ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมตาม โครงการ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมอบรมของโครงการมีความเหมาะสมไม่นานหรือยืดเยื้อจนเกินไปและ บรรยากาศโดยรวมในการจัดกิจกรรมอบรมมีความเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ฤทธิพล ไชยบุรี (2562: 171) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการที่มนุษย์จะมีชีวิตโดยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีความเกี่ยวข้องกันและกัน มีความสัมพันธ์กันในหมู่มวลสมาชิก มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ด้วยการมีคุณธรรม ต่อกัน จึงมีการแบ่งงานและความร่วมมือจากบุคคลอื่นให้งานบรรลุผลสำเร็จผ่านการเรียนรู้โดยรวมมีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุดและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระอนุสรณ์ กิตติวณิช และคณะ (2562) การศึกษา ในประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตตราบจนถึงปัจจุบัน มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นด้าน หลักสูตร ด้านทักษะ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะดังกล่าว เป็นการสะท้อนให้ เห็นถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการพัฒนาประชาชนคนไทยให้มี ความรู้ความสามารถ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

5.2. ผลการประเมินความรู้ โดยประเมินผลจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นของนักเรียน พบว่า ผลการ ประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.72) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ ความเข้าใจสูงสุดคือ นักเรียนมีความเข้าใจในคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ เข้าใจในความหมายของคุณธรรม มากขึ้น มีความพร้อมและรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ มาสร้างสรรค์แต่สิ่งที่ดีมีคุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประณศึกษากรุงเทพมหานคร ผลวิเคราะห์สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความประหยัด และด้านความเมตตา และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริรินทร์ทิพย์ ศิริภักดิ์ (2561) ได้ศึกษากระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแว่งประจักษ์ บำรุง ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนโรงเรียนปฏิบัติที่ดี คือโรงเรียนโคกเมยประชาพัฒนา ใช้กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 8 กิจกรรม โดยครูผู้สอนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนตามสมควร เอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างจริงใจและต่อเนื่อง ให้คำปรึกษา แนะนำตักเตือนด้วยความเป็นกัลยาณมิตร ซึ่งทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันประกอบด้วย มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความประหยัด มีความกตัญญูกตเวที ตลอดทั้ง มีความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

5.3. ผลการประเมินพฤติกรรม โดยประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72, S.D. = 0.57) โดยประเด็นข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และเลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามพร้อมแสดงพฤติกรรมยกย่องยินดีเมื่อบุคคลอื่นปฏิบัติสิ่งที่ดีงาม นอกเหนือจากนั้นนักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องร้องขอ มีกิริยาวาจาสุภาพถูกต้องตามกาลเทศะ พูดและปฏิบัติความจริงทั้งต่อหน้าและลับหลัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิทักษ์ เข็มบาสัตย์ (2562) ได้ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยและในต่างประเทศ จากการวิเคราะห์สังเคราะห์พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมใน สังคมไทยและในต่างประเทศ มีวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยการปลูกฝังในสถาบันครอบครัว การส่งเสริมด้าน การปฏิบัติและการเป็นแบบอย่างที่ดี และการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐและเอกชน ในการกำหนดแนวในการศึกษาและยังสอดคล้องกับวิจัยของ ดวงพร กตัญญูตานนท์และ กมลทิพย์ รัตนสุวรรณชัย (2562) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรม สาขาการจัดการโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประหยัด และด้านกตัญญู สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนี้มีประสิทธิผลทำให้นักศึกษามีคะแนนคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น

5.4. ผลการประเมินผลลัพธ์ความพึงพอใจของครูที่เกิดต่อสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.49) เนื่องจากโครงการปลูกฝังต้นกล้าคุณธรรม มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความประพฤติที่ดีขึ้น โรงเรียนมีนักเรียนที่เรียบร้อย ทำให้โรงเรียน น่าอยู่ โรงเรียนได้รับคำชมด้านคุณธรรมจากสังคมภายนอกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุษกร วัฒนบุตร (2560) ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนของสถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการสร้างกระบวนการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยจัดเป็นแผนพัฒนาของโรงเรียน และในแผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาประจำปี บริบทหลักของโรงเรียนซึ่งแผนต่าง ๆ ลงสู่ภาคปฏิบัติจะมุ่งประเด็นเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลัก และยังสอดคล้องกับวิจัยของ นายิกา จันทร์ยิหวา (2560) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่าสภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ของครูผู้สอนในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมผ่านคำสอนของศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธร่วมกันโดยมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนมีเมตตาความอ่อนโยน ความอดทน และการให้อภัย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

6.1.1. ควรกำหนดรูปแบบการอบรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการจัดอบรมมากยิ่งขึ้น

6.1.2. ควรสร้างความเนื้อหาความรู้ที่สามารถนำเสนอในรูปแบบที่แปลกใหม่ให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายและเข้าถึงความรู้ได้อย่างแท้จริงมากยิ่งขึ้น

6.1.3. ควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานตามโครงการให้มากที่สุดเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจร่วมกันในการพัฒนาตนเองทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนและความพึงพอใจของครู

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการประเมินโครงการอื่น ๆ ของสถานศึกษา

6.2.2 ควรมีการประเมินโครงการโดยใช้แนวคิดหรือทฤษฎีอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมิน

เอกสารอ้างอิง

ดวงพร กตัญญูตานนท์ และ กมลทิพย์ รัตนสุวรรณชัย. (2562). ผลของการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่อระดับคุณธรรมจริยธรรมของ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการโรงพยาบาล มหาวิทยาลัย ห้วยเฉี๋ยเฉลิมพระเกียรติ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยห้วยเฉี๋ยเฉลิมพระเกียรติ. *วารสารห้วยเฉี๋ยเฉลิมพระเกียรติ*, 25(1), 33-34.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ

นัยิกา จันทร์ยิหวา. (2560). รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. กรุงเทพฯ: *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 11(2), 51-70.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุษกร วัฒนบุตร. (2560). กลยุทธ์การปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมสู่การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตที่ยั่งยืนของสถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 20(1), 43-44.

พรพิทักษ์ เข็มบาสัยดีและวรรณพล พิมพ์สาส์. (2562). แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย. *วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 9(2), 66-67.

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. (2561). *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดปริณายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร [สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกริก]* Krirk University.

https://mis.krirk.ac.th/librarytext/ED/2561/F_Chanon_%20%20Chaimongkol.pdf

พระอนุสรณ์ กิตติวัฒนโธ และคณะ. (2562). ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามหลักไตรสิกขา. *วารสารธรรมวิทย์(การประชุมสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ)*, 2(2), 365-375.

ศิริพันธ์ทิพย์ ศิริภักดิ์. (2561). *กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแว่งประชารัฐบำรุง [รายงานการวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]*. <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2561/M126137/Siripak%20Sirintip.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. ฉบับที่ 13. (พ.ศ.2566-2570)*. กรุงเทพมหานคร:ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ.

ฤทธิพล ไชยบุรี. (2562). การดำรงตนในสังคมด้วยคุณธรรม จริยธรรม. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 21(1), 171-179.